

Principer för identifiering av nationellt systemviktiga kreditinstitut (O-SII) och för ställande av buffertkrav

1 Bakgrund

Systemviktiga är kreditinstitut som medför en så stor systemrisk att den – om den realiseras – har en mycket skadlig inverkan på det finansiella systemet som helhet och på den reala ekonomin. Systemviktiga kreditinstitut är i regel stora i förhållande till andra kreditinstitut, bedriver en mångfacetterad verksamhet och har betydande direkta eller indirekta kopplingar till det övriga finansiella systemet och ekonomin. Därför sprids kapitaltäcknings- och likviditetsproblem i dessa kreditinstitut lätt till det övriga finansiella systemet.

Systemviktighet behandlas i regelverken både i globala termer (G-SIB) och på EU-nivå och i nationella termer (O-SII). Systemviktiga kreditinstituts risker för den finansiella sektorn som helhet och för ekonomin dämpas genom att institutens förlusttolerans stärks och risken för fallissemang därigenom minskas. Målet med buffertkraven för O-SII-kreditinstitut, dvs. O-SII-buffertarna, är att förebygga risker för makrostabiliteten som härrör från finansmarknadens struktur.

2 Regler för nationellt systemviktiga kreditinstitut

2.1 Kreditinstitutslagen (10 kap. 8 § och 23 kap. 2 §)

Med andra systemviktiga institut (O-SII) avses kreditinstitut

1. vars balansomslutning uppgår till minst en miljard euro **och**
2. vars fallissemang skulle äventyra stabiliteten på Finlands eller någon annan EU-medlemsstats finansmarknad. (KIL 10:8§).

Enligt definitionen i kreditinstitutslagen är det inte tillräckligt att balansomslutningen överstiger en miljard euro för att ett kreditinstitut ska betecknas som ett systemviktigt institut, utan bägge villkoren (1 och 2) ska vara uppfyllda.

O-SII-kreditinstitut ska utöver vad som föreskrivs någon annanstans ha konsoliderat kärnkäpital enligt 8 §. Finansinspektionen ska indela nationellt systemviktiga kreditinstitut i fem klasser, för vilka buffertkravet i enlighet med följande tabell ska beräknas som en procentandel av institutets totala riskvägda exponeringsbelopp:

Klass	Buffertkrav
1	0 %
2	0,5 %
3	1,0 %
4	1,5 %
5	2,0 %

Finansinspektionen ska i enlighet med 4 mom. dela in de kreditinstitut som avses i 1 mom. i en eller flera klasser på följande grunder:

21.12.2017

Offentligt

1. kreditinstitutets storlek mätt med totalbeloppet av dess exponeringar, balansomslutningen eller den konsoliderade balansomslutningen
2. kreditinstitutets och de företags exponeringar mot andra kreditinstitut och fordringar på andra kreditinstitut, vilka omfattas av samma gruppbaseade tillsyn, samt deras övriga direkta förbindelser med det finansiella systemet
3. huruvida de kritiska funktioner kan ersättas som hänför sig till kreditinstitutet och företag, vilka omfattas av samma gruppbaseade tillsyn, efter att företaget inte längre har förutsättningar att fortsätta med sin verksamhet
4. omfattningen av kreditinstitutets och de företags gränsöverskridande verksamhet, vilka omfattas av samma gruppbaseade tillsyn samt verksamhetens betydelse i Finland och EES. (KIL 10:8§).

I kreditinstitutslagen finns inga närmare bestämmelser om hur kreditinstituten ska indelas i olika klasser enligt identifieringskriterierna. Enligt kapitalkravsdirektivet (2013/36/EU, artikel 131.5) ska dock institutets systemviktighet beaktas när en eventuell buffert ställs för institutet. Vid bedömning av systemviktigheten och kalibrering av buffertkravet tillämpas Europeiska bankmyndigheten EBAs riktlinjer om identifiering av O-SII-institut. (EBA/GL/2014/10).

2.2 EBAs riktlinjer om identifiering av O-SII-kreditinstitut

I enlighet med kapitalkravsdirektivet¹ offentliggjorde EBA den 1 januari 2015 riktlinjer om kriterierna för tillämpning av de O-SII-identifieringskriterier som anges i direktivet. Vid identifieringen av O-SII-institut används 4 kriterier och 10 beskrivande indikatorer.

¹ 2013/36/EU, artikel 131.3.

Tabell 1: O-SII-identifieringskriterier och indikatorer²

Kriterier	Indikatorer	Vikt
Storlek	Totala tillgångar (balansomslutning)	25,00 %
Betydelse (inklusive utbytbarhet/finanssystemets infrastruktur)	Värdet av nationella betalningstransaktioner	8,33 %
	Inlåning från insättare i privata sektorn i EU	8,33 %
	Utlåning till mottagare i privata sektorn i EU	8,33 %
Sammanlänkning	Skulder inom det finansiella systemet	8,33 %
	Tillgångar inom det finansiella systemet	8,33 %
	Utestående skuldinstrument	8,33 %
Komplexitet/gränsöverskridande verksamhet	Värdet av OTC-derivat (nominellt värde)	8,33 %
	Skulder över jurisdiktionsgränser	8,33 %
	Tillgångar över jurisdiktionsgränser	8,33 %

Enligt EBAs riktlinjer sker identifieringen av O-SII-kreditinstitut i två steg:

1. Kreditinstitut vars O-SII-poäng beräknade på nyckeltal utgör minst 3,5 % definieras automatiskt som O-SII-kreditinstitut. Den nationella makrotillsynsmyndigheten kan ändra tröskelvärdet genom att ta hänsyn till särdrag i den nationella kreditinstitutssektorn och till poängfördelningen. Prövningsrätten utgör 0,75 procentenheter i vardera riktningen. En ändring som gjorts i prövningssteget ska motiveras.
2. Makrotillsynsmyndigheten ska bedöma om det utöver de kreditinstitut som har identifierats i det första steget finns andra institut som bör räknas till O-SII-gruppen. Bedömningen ska göras med ledning av de vafria indikatorer som anges i bilagan till EBAs riktlinjer.

Enligt EBAs riktlinjer ska bedömningen omfatta alla kreditinstitut vars balansräkning utgör över 0,02 % av sektorns aggregerade balansräkning. Vid identifieringen av O-SII-kreditinstitut tillämpar Finansinspektionen också gränsen på 1 miljard euro för balansomslutningen enligt 10 kap. 8 § i KIL. Kreditinstitut vars O-SII-poäng uppgår till högst 0,045 % i bedömningen i det första steget räknas inte heller i det andra steget till O-SII-kreditinstitut.

² Att notera i tolkningen av beräkningar och indikatorer:

- Beräkningarna innehåller inga försäkringsposter.
- Inlåning från insättare i privata sektorn i EU: kreditinstitut vars utländska skulder utgör mindre än 10 % av skulderna i balansräkningen rapporterar inte separat inlåning i EU. I siffran för dessa kreditinstitut ingår all inlåning.
- Utlåning till mottagare i privata sektorn i EU: kreditinstitut vars utländska fordringar utgör mindre än 10 % av skulderna i balansräkningen rapporterar inte separat utlåning i EU. I siffran för dessa kreditinstitut ingår all utlåning.
- Tillgångar och skulder över jurisdiktionsgränser: i uppgifterna ingår endast sådana kreditinstitutens tillgångar och skulder som överskrider tröskelvärdet 10 %.

3 O-SII-poäng och buffertkrav för finländska kreditinstitut

För identifiering av finländska O-SII-kreditinstitut beräknades O-SII-poäng för kreditinstitutens finansiella företagsgrupper och för enskilda kreditinstitut som inte hörde till en företagsgrupp. Poängen beräknades enligt de obligatoriska indikatorerna i EBAs riktlinjer (bilaga 1 till EBAs riktlinjer). Indikatorerna baserar sig på FINREP-rapporteringsdata, med undantag för data om inhemska betalningstransaktioner, som hämtats från TARGET2.

Finansinspektionen ska årligen se över buffertkraven för de systemviktiga kreditinstituten (O-SII). Om denna granskning leder till en ändring av buffertkraven, ska Finansinspektionen fatta beslut om detta.

På grund av filialiseringen av Nordea Bank Finland Abp i januari 2017 utfördes identifieringen av O-SII-kreditinstituten och beräkningen av buffertkraven per den 30 juni 2017. Finansinspektionens direktion fattade beslut om saken den 21 december 2017. Det nu beslutade buffertkravet för andra systemviktiga institut (O-SII) tillämpas från och med den 1 juli 2018 (KIL 23:2§). Från samma tidpunkt tillämpas också de specialbestämmelser i KIL som gäller andra O-SII-kreditinstitut.

I enlighet med 10 kap. 8 § i KIL indelar Finansinspektionen O-SII-kreditinstituten i fem klasser. För kreditinstitut vars poängtal ligger under EBAs O-SII-poänggräns (3,50 %) ställs inget buffertkrav, eftersom det enligt riktlinjerna inte är möjligt att beteckna ett kreditinstitut vars O-SII poäng är lägre än 3,5 % som ett O-SII-kreditinstitut. För kreditinstitut vars poängtal ligger över poänggränsen fastställs ett buffertkrav i proportion till institutets systemviktighet. Kreditinstitutets klass bestäms av O-SII-poängtalet. Klassificeringskalan är linjär och klasserna separeras med tröskelvärde 3,5 %.

Resultaten av de mekaniska beräkningarna som bygger på obligatoriska indikatorer har jämförts med den finländska finansmarknadens struktur för att fastställa om de är logiska och rätt avpassade och om poängfördelningen är riktig. Den lineära poängsättningskalan (tabell 1) är motiverad särskilt med tanke på den strukturella koncentrationen inom finanssektorn i Finland. Enligt resultaten medför de små ändringarna i poänggränsen för O-SII-institut inte någon ändring i sammansättningen av den grupp av kreditinstitut som identifierats som O-SII-kreditinstitut. Finansinspektionen har således lämnat sin tidigare kalibrering oförändrad.

Finansinspektionen bedömer årligen om det finns ett behov att se över poänggränserna till exempel på grund av strukturomvandlingen i finanssektorn. Framöver omprövas också om det finns anledning att tillämpa de alternativa indikatorerna i EBAs riktlinjer vid identifieringen av O-SII-institut.

Tabell 1. O-SII-poäng och buffertkrav

Poängintervall	Klass	Buffertkrav
< 3,50 %	1	0,00 %
3,50 % = < 7,00 %	2	0,50 %
7,00 % = < 10,50 %	3	1,00 %
10,50 % = < 14,00 %	4	1,50 %
14,00 % >	5	2,00 %

Tabell 2. Poäng och buffertkrav för O-SII-kreditinstitut

Kreditinstitut (finansiell företagsgrupp)	O-SII-poäng	Buffertkrav
Danske Bank Abp	6,86 %	0,5 %
Nordea Hypoteksbank Abp	5,89 %	0,5 %
OP Gruppen	23,96 %	2,0 %
Kommunfinans Abp	8,72 %	1,0 %

Taulukko 3. Luottolaitosten O-SII-pisteet, luokat ja lisäpääoma-

O-SII-poäng per 30.6.2017			
Kreditinstitut (finansiell företagsgrupp)	O-SII-poäng	Klass	Buffertkrav
Aktia Bank Abp	1,72 %	1	0,0 %
Bonum Bank Abp	0,01 %	–	–
Danske Bank Abp	6,86 %	2	0,5 %
Evli Bank Abp	0,24 %	1	0,0 %
Finlands Hypoteksförening	0,34 %	1	0,0 %
Nordea Hypoteksbank Abp	5,89 %	2	0,5 %
Nordea Finans Finland Ab	1,82 %	1	0,0 %
Oma Sparbank Abp	0,25 %	1	0,0 %
POP Bank sammanslutningen	0,70 %	1	0,0 %
S-Banken Ab	1,03 %	1	0,0 %
Ålandsbanken Abp	1,23 %	1	0,0 %
Handelsbanken Finans Abp	0,06 %	–	–
Kommunfinans Abp	8,72 %	3	1,0 %
OP sammanslutningen	23,96 %	5	2,0 %
Sammanslutningen av sparbanker	1,71 %	1	0,0 %

Tabell 4. Olika kriteriers inverkan på kreditinstitutens O-SII-poäng

Kreditinstitut (finansiell företagsgrupp)	Storlek (balansräkning)	Betydelse	Komplexitet	Sammanlänkningar
Aktia Bank Abp	1,93 %	2,00 %	0,99 %	1,96 %
Bonum Bank Abp	0,00 %	0,02 %	0,00 %	0,00 %
Danske Bank Abp	7,00 %	6,51 %	8,93 %	4,99 %
Evli Bank Abp	0,26 %	0,13 %	0,29 %	0,29 %
Finlands Hypoteksförening	0,62 %	0,32 %	0,04 %	0,40 %
Nordea Hypoteksbank Abp	6,24 %	3,60 %	4,17 %	9,57 %
Nordea Finans Finland	2,06 %	1,27 %	1,56 %	2,39 %
Oma Sparbank Abp	0,53 %	0,29 %	0,01 %	0,18 %
POP Bank sammanslutningen	1,01 %	1,45 %	0,07 %	0,27 %
S-Banken Ab	1,29 %	1,90 %	0,31 %	0,60 %
Ålandsbanken Abp	1,23 %	1,27 %	1,30 %	1,11 %
Handelsbanken Finans Abp	0,11 %	0,06 %	0,00 %	0,07 %
Kommunfinans Abp	7,93 %	2,60 %	9,58 %	14,77 %
OP sammanslutningen	26,76 %	27,29 %	22,25 %	19,52 %
Sammanslutningen av sparbanker	2,28 %	2,71 %	0,38 %	1,48 %